

ZIEMIA

LUBELSKA

PISMO CODZIENNE.

Redakcja i Administracja: Gubernatorska Nr 8 — Szarynka pocztowa Nr 50. — Adres telegraficzny: „Ziemia — Lublin”.

Cena prenumeraty

W Lublinie bez odosłania: miesięcznie 1,40 hal., kwartalnie 4 kor., półrocznie 8 kor., rocznie 16 kor., z odosłaniem miesięcznie 1,80, kwartalnie 5,20, półrocznie 10,40, rocznie 20,80, na prowincji: miesięcznie 2,60 hal., kwart., 7,50 h., półrocznie 15 h., rocznie 30 h.

Cena ogłoszeń

Wiersz petit, lub jego miejsce każdorazowo przed tekstem 1 kor., 20 hal., wśród tekstu 2 kor., za tekstem 90 hal. Nekrologi 70 h. Na ostatniej str. 60 hal. W drobnych na wyraz 10 h. W dziale adresowym 4 h. Zastępczy na 100 na prow. 2 h., w miejscu 1 h.

W sprzedaży ulicznej „Ziemia Lubelska” poranna kosztuje 6 halerzy popołudniowa 4 halerze.

REKOPISOW NIE ZWRACA SIĘ.

Wczoraj: „OAZA” KINO (gm. hotelu Europejski) DZIŚ
SONATA Wspaniały nastrojowy dramat w 6 częściach. W głównej roli występuje słynny artysta F. Zelnik.

TELEGRAMY.

ANARCHJA W ROSJI.

Odezwa rządu rosyjskiego.

PETERSBURG 11.5 (B. K.) Rząd prowizoryczny opublikował oświadczenie opiewające między innymi: Rząd prowizoryczny nie chce przed narodem ukrywać trudności, które działalność rządu napotyka, a które w ostatnich czasach ogromnie wzrosły w tym stopniu, iż należy obawiać się o przyszłość. Poszczególne klasy ludności dążą do urzeczywistnienia swych stanowych postulatów

drogą gwałtu, grożącego wywołaniem w kraju anarchii.

Rząd uważa za swój obowiązek jawnie oświadczyć, iż stan ten grozi spowodowaniem zamętu wewnątrz kraju i klęskę na froncie.

Aby zdobytą wolność utrzymać i wzmocnić rząd wzywa naród do skupienia wszystkich wysiłków dla wzmocnienia sił tej wolności broniących.

holenderskie donoszą: Rybacy pewnego okrętu rybackiego twierdzą, że spostrzegli na Morzu Północnym 5 wielkich amerykańskich okrętów bojowych.

Piotrogród w nowym stadium wypadków.

STOKHOLM 11.5 (tel. wł.) Dzienniki szwedzkie donoszą, iż wypadki w Rosji wchodzą w nowe stadium. Mieszkańcy Piotrogradu tłumnie opuszczają stolicę. Podczas ogłoszenia noty Milukowa, wybuchł strajk, w którym wzięło udział 130.000 z górą osób. Demonstracje uliczne miały charakter podbój zaburzenia rewolucyjnym w marcu. Część wojska wysłanego celem uśmierzenia tłumy przyłączyła się do rewolucjonistów. Stoczono ogromną walkę, rezultatem której była śmierć 60 osób. Dokonano wiele aresztowań.

Rozruchy w Piotrogradzie.

LUGANO 11.5 (tel. wł.) Liczba ciał rozruchów wywołanych mową Milukowa w stolicy wynosi z górą 200 osób. Znajdują się wśród nich garstka wiernych rządowi żołnierzy.

W miejscowości Ostrowo uległo zburzeniu kilka zakładów przemysłowych.

Przygotowanie celów wojennych przez koalicję.

GENEWA, 11.5 (tel. wł.) Paryski „Temps” dowiaduje się, że Alianci, z powodu polityki rosyjskiej z dnia 5 maja, ogłosili szczegóły ewentual-

nego przygotowania celów wojennych oraz układów pokojowych. Rosyjskie obawy przed Japonją.

HAGA, 11.5 (tel. wł.) „Times” donosi z Petersburga, że „Nowoje Wremia” pomieściło artykuł przeciw zerwaniu traktatu londyńskiego. Pismo to pisze: „Dotychczas tylko Niemcy i mały międzynarodowy traktaty. Czy my mamy iść za takim przykładem i stać się wiarcłomną Rosją! Wtedy nie przeszkodziłbyśmy temu, by armie mikada zajęły Władywostok i całą Syberję. Wtedy Niemcy z pewnością oddaliby Alzację i Lotaryngję, za nową granicę nad Dźwiną i Dnieprem, zaś Turcja zajęłaby chętnie Kaukaz i Krym”.

Dotychczas

60 autonomji.

BERLIN 11.5 (tel. wł.) „Nowoje Wremia” pisze: W telegramach gratulacyjnych do rządu tymczasowego, nie ma, tylko 60 narodów i narodków zażądało przyznania im autonomji. Ponieważ Rosja liczy obecnie 84 narodowości, brakuje obecnie jeszcze 24 zgłoszeń; przysięgać jednak można, iż ządania te są już w drodze. Finlandji, Ukrainie i Kaukazowi dał już rząd zapewnienie samodzielnosci.

Choroba rosyjskiego ministra wojny.

KOPENHAGA, 11.5 (BK.) We dle pism petersburskich jest choroba ministra wojny Guczkowa tego rodzaju, że prawdopodobnie złoży na nieograniczony czas kierownictwo ministerstwa wojny.

Stosunki gospodarcze niemiecko - szwajcarskie.

BERNO 11.5 (BK.) Rada związkowa zatwierdziła dzisiaj układ gospodarczy z Niemcami.

Koniec rosyjskiego uniwersytetu warszawskiego.

(Od naszego korespondenta ze Sztokholmu).

„Dziennik Kijowski” z 18 kwietnia zamieszcza następującą depeszę Agencji Petersburskiej z Rostowa nad Donem pod datą 31 marca st. st.:

„Zebranie profesorów, nauczycieli i urzędników uniwersytetu warszawskiego postanowiło prosić rząd o zmianę nazwy uniwersytetu i wyższych kursów żeńskich, mianowicie o przemianowanie na rostowski uniwersytet i rostowskie wyższe kursy żeńskie”.

Rada Stanu, a Instytut Puławski.

(Od naszego korespondenta z Warszawy.)

Według urzędowego komunikatu sekretariatu Rady Stanu na posiedzeniu Rady w dniu 5 maja przyjęto projekt, opracowany przez Departament Gospodarstwa Społecznego utworzenia w Puławach Instytutu naukowego gospodarstwa wiejskiego, któryby narazie specjalnie uwzględnił dziedzinę produkcji rolnej, produkcji zwierzęcej, gleboznawstwo, ochronę roślin i leśnictwo. Do kuratorium Instytutu, jako delegaci mają wejść 2 przedstawiciele Departamentu Gospodarstwa Społecznego, oraz 9 ciu przedstawiciele Centralnego i wa Rolniczego Dyrektora Instytutu ma być wybierany przez Kuratorium i przez nie przedstawiony do zatwierdzenia. Odnosny projekt przekazano Komisarzowi C. i K. Rządu austro-węgierskiego.

Rada Stanu na przekłomie

Komunikaty o ostatnich posiedzeniach.

I.

W ciągu miesiąca Kwietnia i pierwszych dniach maja r. b. T. Rada Stanu pod przewodnictwem Marszałka Koronnego odbyła 5 plenarnych posiedzeń, a mianowicie 6, 13, 21 kwietnia, oraz 2 i 5 maja.

I. Posiedzenie w dniu 6 kwietnia odbyło się w obecności 23 Członków T. Rady Stanu, obu komisarzy i 3 ch zastępców.

Przyjęto na nim i następnie przedłożono władzom okupacyjnym zasadniczą deklarację, wskazującą na konieczność poddania rewizji stosunku obu mocarstw centralnych do T. Rady Stanu. W społeczeństwie bowiem wzrasta wzburzenie

wskutek tego, że sytuacja w Polsce od historycznego dnia 5 listopada nie uległa żadnej zmianie, Rada Stanu albo traci wszelki wpływ na społeczeństwo i resztę posiadanej potęgi, albo musi złożyć dowody, że waiy coś w życiu Polski i zgodnie ze swą odezwą z dnia 15 go stycznia r. b. wpływ na życie kraju istotnie wywiera. Rada Stanu w tych warunkach domaga się:

- 1) niezwłocznego rozstrzygnięcia sprawy armji polskiej w myśli złożonego przez nią memoriału,
- 2) niezwłocznego oddania w ręce Rady Stanu szkolnictwa i sądownictwa,
- 3) przyznania organom Rady Stanu udziału w sprawie aprowizacji

Wczorajsza walka gwałtownością swą przewyższyła wszystkie dotychczasowe walki na tym froncie. Na północy zachód od Monastyrza zostały rozbite nieprzyjacielskie ataki, zmierzające do opanowania naszych stanowisk wyżynowych. W luku Cerny rano, popołudniu i wieczorem, wśród wielkich strat nieprzyjaciela zostały odparte przez ogień artylerji i miotaczy min przygotowane ataki masowe Włochów, Francuzów i Rosjan. Serbowie, którzy wdarli się do naszych stanowisk na północ od Vođenj zostali krwawo odparci. Niemiecka i bułgarska piechota wśród zaciekłych walk obronczych utrzymała całkowicie swe stanowiska.

Amerykańska flota bojowa na morzu Północnym?
HAGA, 11.5 (tel. wł.) Dzienniki

kraju, oraz prawa inteligencji przy rekwizycjach, wreszcie zapewnienia swobodnej komunikacji osobistej i pocztowej pomiędzy obu okupacjami.

Prócz tego Rada Stanu uznała za konieczne szybką realizację przez mocarstwa centralne następujących postulatów zasadniczych:

1) rozszerzenie działalności Rady Stanu na resztę Królestwa Polskiego i część Litwy, nieobjętą bezpośrednią działalnością wojenną.

2) wprowadzenie w życie samostanowienia polskiej.

3) uznanie Państwa Polskiego, za samodzielny podmiot prawa międzynarodowego, oraz przyznania Radzie Stanu prawa wysyłania i przyjmowania legacji w stosunkach z Państwami sprzymierzonymi i neutralnymi,

4) powołania za zgodą Rady Stanu Regenta.

b) W dalszym ciągu uchwalono odpowiedź na edykt T. Rządu rosyjskiego do Polaków. (Odpowiedź za była drukowana w prasie d. 134)

II. Posiedzenie w dniu 23 kwietnia odbyło się w obecności 21 Członków T. Rady Stanu, trzech zastępców Komisarzy, oraz 2 rzeczoznawców w sprawach finansowych ze strony władz okupacyjnych.

Na posiedzeniu tym omawiano szczegółowo przedstawione przez władze okupacyjne rozporządzenie w sprawie waluty i po wyrażeniu ogólnych zasadniczych wątpliwości, co do rozporządzenia, uznano w każdym razie za konieczne wprowadzenie w nim następujących zmian:

1) złagodzenie przewidywanych kar,

2) zniesienie § 7 rozporządzenia, który mówi o uniemożliwieniu interesów prawnych, zawartych w walucie rublowej,

3) dozwoleń Twu Kred. Ziemi i Miejskiemu na wypuszczanie nadel listów zastawnych i robienie, związanych z tą emisją aktów hipotecznych w walucie rublowej,

4) dozwoleń Twem Ubezpieczeń na życie na zawieranie umów asekuracyjnych w walucie rublowej.

Na posiedzeniu w dniu 21 kwietnia wysłuchano i przyjęto do wiadomości odpowiedź p. Generala Gubernatora Warszawskiego na memoriał T. Rady Stanu w kwestii wojskowej.

Z odpowiedzi tej wynika, że:

1) zamiana Komisji Wojskowej na Departament Wojny jest przewidywaną, szczegóły jednak muszą być z Radą Stanu bliżej omówione,

2) są przewidywane periodyczne zebrania Komisji Wojskowej, ewentualnie Departamentu Wojny w celu informowania T. Rady Stanu przez p. Generala Gubernatora o postępach i szczegółach tworzenia wojska,

3) Rada Stanu ma zapewnioną nieograniczoną wolność w kierunku wpływania na ludność, aby wstępowała do wojska,

4) mieszkańcy obszarów Polski należących przodtem do Rosji, a nie wchodzących obecnie do obu general-gubernaterstw mogą wstępować do wojska polskiego,

5) zakładanie szkół techniczno-wojskowych będzie rozstrzygnięte potem a to w zależności od liczby i kwalifikacji ochotników,

6) projektowane przez T. Radę Stanu utworzenie Polskiego Czerwonego Krzyża będzie pogierane, jak również utworzenie polskiego polowego duszpasterstwa,

7) wykształcenie militarne młodzieży może być traktowane, jako cel ogólnego wychowania,

c) Postanowiono wydać edykt werbunkowy oraz po wydaniu jej ogłosić komunikat, wyjaśniający stanowisko Rady Stanu w sprawie wojskowej,

d) Upoważniono p. Marszałka Koronnego do wyrażenia arcybiskupowi wyrazów uznania za jego orędzie do narodu.

e) Postanowiono wziąć udział w uroczystym nabożeństwie w dn. 6 Maja za pomyślność Ojczyzny.

Z wczorajszego posiedzenia Rady Miejskiej.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej przewodniczył prezydent Bajkowski w towarzystwie wiceprezenta Turczynowicza i sekretarzy radnych Jasińskiego i Borsukiewicza. W loży rajców zasiadli rajcy Milewski, Puchalski, Szczepański i Biernacki. Protokół poprzednich posiedzeń Rady miejskiej odczytał przez radnego Jasińskiego Rada miejska zatwierdziła.

Następnie prezydent Bajkowski odczytał rezolucję uchwaloną na niedzielnym wiecu lokatorów, zgłoszoną do Zarządu miasta, a znaną już naszym czytelnikom z łamów „Ziemi Lubelskiej”.

Z kolei prezydent Bajkowski odczytuje pismo radnego Lidzkiego, w którym rzeczony radny prosi o zwolnienie go z obowiązków członka komisji aprowizacyjnej ze względu na stan zdrowia, a zarazem wypowiada się przeciwko niesłusznej krytyce, jaka z pewnej strony podniesiona została przeciwko rajcy Janiszewskiemu, dla pracy którego radny Lidzki jest pełen uznania.

Dalej prezydent Bajkowski odczytuje parę komunikatów miejskiej wagi.

Sprawa budżetu milicji.

Na porządek dzienny wchodzi sprawa budżetu milicji.

Prezydent Bajkowski odczytuje wniosek radnego Kipmana, proponującego poddać rewizji uchwały Rady miejskiej w sprawie budżetu milicji, powziętej w dniu 27 kwietnia br.

Radny Zajdenmann, uzasadniając ten wniosek, zabiega o wstępie, iż zasadniczo jest zwolennikiem dostatecznego wynagradzania przez magistrat jego funkcjonariuszy, a przez to dodatkowego oddziaływania na rynek pracy. Mimo to jednak mówca popiera wniosek radnego Kipmana o rewizję uchwały Rady miejskiej z dnia 28 kwietnia, gdyż załatwienie sprawy budżetu milicji w myśli tej uchwały spowodowałoby szkodliwe dla gospodarki miejskiej komplikacje.

Radny Kopeć, omawiając uchwałę 28 kwietnia, wskazuje, iż, logicznie rzecz traktując należałoby do jej norm dostosować płace innych pracowników magistratu, przez co wydatki magistratu wzrosłyby o paręset tysięcy rubli. Czem pokryć tę nadwyżkę przy dzisiejszym stanie gospodarki miejskiej? Czy ci co forsowali uchwałę 28 kwietnia wskazują nowe źródło dochodów? Dalej mówca, omawiając przyszły budżet miasta, stwierdza, iż w wydatkach dobiegnie on mniej więcej sumy 900000 rb, przyczem deficyt będzie wynosił około 300,000 rb.

Mówca omawia kwestię pokrycia tego deficytu. Lublin, nie posiadający niemal wcale majątku miejskiego, rozporządzający jednym tylko przedsiębiorstwem dochodowym: rzeźnią, dochody swe czerpie głównie z podatków. Ale na to źródło, wobec obecnego finansowego wyczerpania ludności zbytek liczyć nie można. Pozostaje więc wejście na drogę kredytu, konieczną częstokroć ale w pewnych warunkach bardzo niebezpieczną. Z tych względów radny Kopeć popiera wniosek radnego Kipmana.

Radny Kunicki, inicjator uchwały 28 kwietnia, nie protestuje prze-

ciwko wnioskowi radnego Kipmana. Radny Kunicki nie przewidywał, iż projektowany przezeń budżet milicji nie będzie współmiernym do sił finansowych magistratu. Dalej radny Kunicki zaznacza, iż zamierzone zapatrywanie milicjantów w umundurowanie wyrówna ewentualną zniżkę ich pensji.

Po przemówieniach radnego Kopecia i Brzezińskiego prezydent Bajkowski poddaje wniosek radnego Kipmana pod głosowanie. Rada wniosek uchwała.

Następnie wywołuje się długa dyskusja, niejednokrotnie bardzo chaotyczna. Biorą w niej udział radni: Finkelsztajn, Świerczewski, Hilberg, Turczynowicz, Salkowski, rajca Puchalski, Zajdenmann, Wodzinowski, Choma, Kopeć, Śliwiński, Sakutowicz, Kunicki i Świerczewski. Poszczególni radni wysuwają wnioski, które Rada w głosowaniu odrzuca.

W końcu Rada miejska uchwała wniosek radnego Uliembły, poparty przez radnych Śliwińskiego i Świerczewskiego, a opiewający, iż

1) Rada miejska zatwierdza budżet milicji na 3 miesiące w projekcie magistratu

i przekazuje rewizję uchwały z dnia 28 kwietnia komisji budżetowo-finansowej.

Tak tedy po 13 u dniach namysłu i rozważy Rada miejska zorganizowała się co do właściwej wartości swej uchwały z dnia 28 kwietnia i uchwałę tę zwała.

Sprawa emerytur.

Rajca Milewski referuje sprawę zaciągnięcia przez zarząd miejski w instytucjach finansowych do 35000 rb. pożyczki na wypłatę emerytur. Emeryci lubelscy od czasu wyjścia z kraju Rosjan znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Obecnie Komenda Obwodowa wypłaca im połowę należności emerytalnych. Wchodząc w ciężkie położenie emerytów zarząd miejski chce emerytom wypłacać drugą połowę tych należności. W tym celu magistrat wzywa Radę miejską do zadecydowania o zaciągnięciu wyżej wymienionej pożyczki na ten cel.

Rada przychyliła się do wniosku magistratu i uchwała zaciągnięcie rzeczony pożyczki, z której wypłacane będą połowy emerytur za czas od 1 kwietnia do 31 grudnia.

Wniosek radnego Komarowskiego o wypłacenie połowy emerytur za czas od 1.7. 1916, ewentualnie od 1.1. 1917. upadł.

W końcu Rada miejska postanowiła wydelegować jednego z członków na Zjazd budowlany w Warszawie, wydelegować radnych Kulickiego, Janiszewskiego i Cnomo jako pełnomocnych przedstawili na Zjazd aprowizacyjny dnia 13 maja oraz zaakceptowała nową podwyższoną takse dorożkarską według projektu magistratu.

Kronika.

+ Sprawa aprowizacji kraju. Władze okupacyjne są skłonne pod pewnymi warunkami oddać Głównemu Komitetowi Ratunkowemu aprowizację całej okupacji austriacko-węgierskiej. Wobec tego, nie chcąc brać na siebie tak wielkiej odpowiedzialności bez uprzedniego zasięgnięcia opinii kraju, zwołuje Główny Komitet Ratunkowy powtórny zjazd aprowizacyjny na najbliższą niedzielę t. j. d. 13 maja, na którym zostanie zdecydowana ostatecznie sprawa aprowizacji.

+ Kurs rachunkowości. Biuro Drobnych Stowarzyszeń Rolniczych C. T. R. łącznie ze Związkiem Rewizyjnym tych stowarzyszeń urządza w Radomiu w drugiej połowie czerwca b. r. szesćdziobowy kurs dla prowa-

dzących rachunkowość w rolniczych stowarzyszeniach pożyczkowych.

Kurs ten ma celu zaznajomienie rachmistrzów z zasadami prowadzenia rachunkowości i gospodarki stowarzyszenia, a szczególnie prawidłowego zestawiania bilansów.

Kurs będzie bezpłatny.

Stowarzyszenia, które życzą sobie wysłać na kurs swego rachmistrza lub kogoś przygotowanego na rachmistrza, proszone są o nadesłanie do dnia 15 maja b. r. wiadomości o tem na kartce pocztowej wprost do Biura Drobnych Stowarzyszeń Rolniczych C. T. R. w Warszawie, ul. Kopernika 30.

Blższe wiadomości o terminie i miejscu kursów będą ogłoszone w pismach po 15 maja b. r., a niezależnie od tego zgłaszające się stowarzyszenia otrzymują oddzielne zawiadomienia.

+ Likwidacja ekspozycji C. T. R. w Lublinie. Działalność tej Ekspozycji ze względu na kosztą Komitet C. T. R. postanowił znacznie ograniczyć, a nie zupełnie likwidować. Dotychczasowy kierownik Ekspozycji p. T. Wilkoński przeniesiony będzie do Warszawy, jako kierownik Wydziału Kółek Roln. Czynnościami, jakie pozostaną jeszcze w Ekspozycji w Lublinie, zajmować się będzie p. J. Grabowski, sekretarz Lubelskiego Tow. Roln. Jedynie Wydział Hodowlany C. T. R. ze względu na swoje zobowiązania i czynności, które nie mogą być scentralizowane w Warszawie, prowadzić będzie dalej swoją działalność w dotychczasowym zakresie. Kierownictwem spraw specjalnie Wydziału Hodowlanego zajmować się będzie p. Tomaszewski, dotychczasowy inspektor hodowlany C. T. R.

+ Gasiński w Lublinie. Wybitny artysta, senior farsy warszawskiej p. Edmund Gasiński, przybywa do naszego miasta z własnym doborowym zespołem dnia 21 maja i bawić będzie u nas tylko przez dni cztery. W repertuarze są sztuki grane z clorzymi powodzeniem w Warszawie. A więc utrzymamy w teatrze Wielkim „Niespedzianki rozwodowe”, „Gaj Świąty”, „Dame od Maksyma” oraz aktualny dramat „Rasputin”. Panu Gasińskiemu towarzyszy w jego podróży artystycznej, znakomita artystka teatru Arakowskiego p. Alina Gryficz-Mielewska, o której krytyka warszawska jaknajpochlebniej się odzywa, również niemniej utalentowany p. R. Bończa, art. dramat. teatrów Miejskich, oraz p.p. Nowakowska, Alcińska, Czapski, Julicz, Skonieczny, Chmielewski i inni.

Nie bacząc na duże koszty, p. Gasiński wiezie z sobą własne dekoracje i bogate kostjomy.

+ Gminy żydowskie. Z Lublina piszą do „J. Wort”: W zeszłym tygodniu bawili tu znani działacze żydowscy z Niemiec, prof. Oppenheimer i prof. Lobenheimer, którzy naradzali się z tutejszymi działaczami co do zreorganizowania gmin żydowskich w okupacji austriackiej na wzór general-gubernatorstwa warszawskiego.

+ Podziękowanie. Zarząd Gospody dla Legionistów składa serdeczne podziękowanie panu Stembrowiczowi i panu Brzezińskiemu za ofiarowane z koncertu urządzonego w dniu 28 kwietnia—375 koron, jak również Zjednoczonym Artystom Teatru Miniatura zebrane 150 koron na cele Gospody.

+ Spekulacja chlebową. (i.) Pomimo ogólnego braku chleba na czem szczególnie cierpi uboższa ludność miejska, znajdują się jednak niesumieśni ludzie, wyzyskujący sytuację. W tych dach utrzymujący stragany na targu R. Serwacki i J. Osak zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej za sprzedaż 4 funtowych bochenków chleba po 3 kof.